

Brüsszel, 2025. március 21.
(OR. en)

7288/25

COMPET 176
IND 86
POLCOM 58
RECH 112
CLIMA 79
ENER 83
ENV 186
ECOFIN 310
UD 51
EMPL 94
SOC 142

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató

Az átvétel dátuma: 2025. március 20.

Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: COM(2025) 125 final

Tárgy: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
Európai acél- és fémipari cselekvési terv

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 125 final.

Melléklet: COM(2025) 125 final

Brüsszel, 2025.3.19.
COM(2025) 125 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Európai acél- és fémipari cselekvési terv

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Európai acél- és fémipari cselekvési terv

Nem véletlen, hogy az Európai Unió az acélra épült. Európa hosszú és büszke múltra tekint vissza az acél és a nem nemesfémek előállításán terén¹. Európa előnye az acélból és nem nemesfémekből készült nagy értékű és egyéb termékek terén számos downstream iparág és termék számára elengedhetetlen. Ezek az ágazatok meghatározóak az EU gazdasági biztonsága és társadalmi stabilitása szempontjából. A versenyképességi iránytű² az acélt és a fémeket kulcsfontosságú cselekvési területként határozta meg, elismerve ezek stratégiai jelentőségét.

Ezek az ágazatok a versenyképességük szempontjából hasonló kihívásokkal néznek szembe: magas energiaköltségek, egyenlőtlen nemzetközi versenyfeltételek, a dekarbonizációs beruházások szükségessége és szabályozásból eredő terhek. Az elmúlt évtizedben a globális acélgyártásban uniós részesedés 7–8 %-ra, míg a nyersaluminium-termelési részesedés 3,8 %-ra csökkent³. Ezzel párhuzamosan más országok, nevezetesen Kína és az elmúlt években India, valamint számos más ázsiai és közel-keleti ország jelentősen bővítette termelési kapacitását, gyakran piactorzító hatású szubvenciókra támaszkodva. Ennek eredményeként a becslések szerint 2024-ben csak az acélágazat esetében a globális kapacitásfelesleg az EU éves fogyasztásának több mint négy és félszeresét tette ki⁴.

Bár az uniós termelés továbbra is képes kielégíteni az EU acél (90 %)⁵ és réz (83 %)⁶ iránti belső keresletének nagy részét, az alumínium (46 %)⁷ és a nikkelt (25 %)⁸ esetében már aggasztóbb a helyzet, különösen akkor, ha figyelembe vesszük az alumínium, a réz és a nikkelt iránti kereslet 2030-ra előre jelzett magas növekedését. E fémek mindegyike alapvető fontosságú a védelem szempontjából is. Például egy harcokosi 50–60 tonna kiváló minőségű acélt tartalmaz, egy önjáró tűzérési rendszer akár 100 tonnát, egy vadászpilóta 3 tonna alumíniumot⁹. Ezen anyagok stabil és reziliens ellátási láncának biztosítása elengedhetetlen az európai védelmi technológiai és ipari bázis

(¹) A vas és az acél mellett a nem nemesfémek közé tartoznak az acél értékláncához szorosan kapcsolódó ferroötvözetek, valamint a nemvasfémek, az alumínium, a réz és a nikkelt is. Ez a cselekvési terv a nagy mennyiségben előállított és forgalmazott nem nemesfémekre összpontosít, nem pedig a kisebb volumenű technológiai fémekre és nemesfémekre, amelyek gyakran egyben kritikus fontosságú nyersanyagok is, és így a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály rendelkezései vonatkoznak rájuk.

(²) COM(2025) 30 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0030&qid=1743491020652>.

(³) <https://international-aluminium.org/statistics/primary-aluminium-production/>.

(⁴) Forrás: az OECD Acélipari Bizottsága: az Acélipari Bizottság 96. ülése: az elnök nyilatkozata | OECD <https://www.oecd.org/en/about/news/speech-statements/2024/11/96th-session-of-the-steel-committee-statement-by-the-chair.html>.

(⁵) Forrás: Eurofer, 126 millió tonna termelés/138 millió tonna tényleges felhasználás 2023-ban.

(⁶) Forrás: a SCREEN 2023. évi tájékoztatója a rézről.

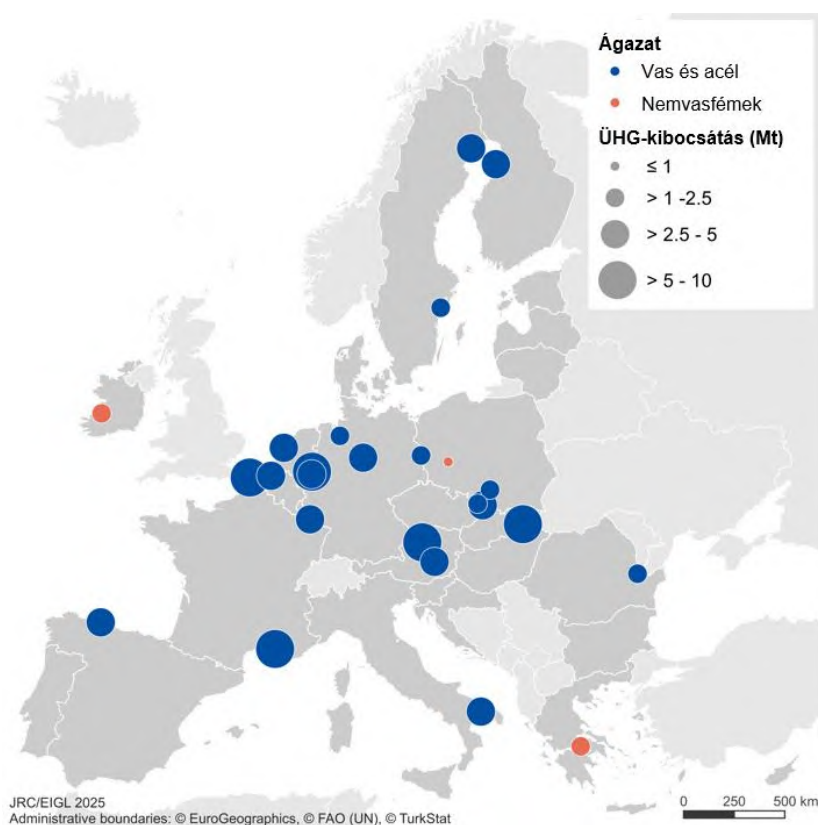
(⁷) Forrás: European Aluminium: 7 % belföldi elsődleges termelés + 39 % belföldi újrafeldolgozás (2023).

(⁸) Forrás: a SCREEN 2023. évi tájékoztatója a nikkeltől.

(⁹) [A Közös Kutatóközpont publikációgyűjteménye – Raw materials in the European defence industry](#).

megerősítéséhez, az EU felkészültségének és belső biztonságának biztosításához, az EU védelmi és úripari szükségleteinek kielégítéséhez, valamint a technológiai szuverenitás biztosításához.

Az európai fémipar elkötelezett a dekarbonizációs és szennyezésmentesítési technológiákba való beruházások és az EU éghajlat-politikai és környezetvédelmi törekvéseihez való hozzájárulás mellett, mivel a fémipar¹⁰ üvegházhatásúgáz-kibocsátása 2022-ben a teljes uniós kibocsátás 8,1 %-át tette ki¹¹, és a légszennyező anyagoknak is jelentős forrása¹². Azonban a jelenlegi gazdasági helyzet, amelyet alacsony tőkemegtérülés, a globális kapacitásfelesleg miatti jelenlegi árrés-csökkenés, a fogyasztók tiszta prémium fizetésére való hajlandóságának hiánya és a szabályozási beavatkozás révén nyújtott elégtelen ösztönzők jellemeznék, megnehezíti az uniós fémipar számára a dekarbonizációba való beruházást. Ennek következtében **a kereskedelmi és pénzügyi üzleti életképesség nem elég vonzó** a befektetők és ügyfelek számára. Határozott fellépés és beruházás nélkül továbbra is fennáll az a kockázat, hogy üzemeket kell bezárni, és hanyatlásnak indul az ipar, ami súlyosan kihat Európa-szerte a kulcsfontosságú gazdasági régiókra, valamint stratégiai ágazatainkra, például a védelmi és az úriparra, korlátozva azon képességüket, hogy a gyorsan változó geopolitikai környezetben szükséges rugalmassággal és gyorsasággal biztosítsák a kritikus képességeket és felszereléseket.

*Az EU 100 legnagyobb üvegházhatásúgáz-kibocsátója közé tartozó acél- és nemvasfém-telepek.
Forrás: Közös Kutatóközpont, Energia- és Iparföldrajzi Laboratórium*

(¹⁰) Itt a „fémek” kifejezés magában foglalja a fémek azon jelentős felhasználásait is, amikor azok szervesen vegyületként többek között az akkumulátorokhoz szükséges anyagokban, fotovoltaikus anyagokban és félvezetőkben kerülnek felhasználásra.

(¹¹) Forrás: Eurostat, magában foglalja a bányászatot, a fémalapanyagok gyártását és a fémfeldolgozást.

(¹²) Forrás: Ipari kibocsátási portál, 2022.

A ThyssenKrupp például 2024 decemberében bejelentette, hogy Németországban 11 000 alkalmazott elbocsátását tervezi. 2024 novemberében az ArcelorMittal Európa-szerte elhalasztotta dekarbonizációs beruházásait. Emellett a Liberty Ostrava 2024 júniusában csődöt jelentett be a Cseh Köztársaságban. Az alumíniumágazat, amely európai termelési kapacitásának jelentős részét tartósan elveszítette, a dezindusztralizáció kockázatára utaló figyelmeztető jelzés. Emellett 2021 óta az elsődleges termelési kapacitás több mint 50 %-át üzemem kívül helyezték. Ugyanakkor az EU acéltermelése 2017 óta hanyatlik, és 2023-ra 160 millió tonnáról 126 millió tonnára csökkent. Az acél esetében a jelenlegi körülbelül 65 %-os kapacitáskihasználási arány hosszú távon fenntarthatatlan, mivel az ilyen tökeigényes iparágaknak 85 %-ot meghaladó kapacitáson kell működniük ahhoz, hogy a piaci feltételek mellett versenyképesek legyenek.

A Bizottság a **tisztaipar-megállapodásban**¹³ és a **megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervben**¹⁴ számos intézkedés mellett azt is bejelentette, hogy a fémágazatokra vonatkozóan konkrét cselekvési tervre van szükség. A középpontban az energiaköltségek csökkentésével, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású termékek vezető piacainak megteremtésével, a körforgásos jelleg fokozásával, az egyenlő nemzetközi versenyfeltételek megteremtésével, a minőségi munkahelyek létrehozásával és a beruházások ösztönzésével kapcsolatos fő versenyképességi kihívások állnak. Az EU a tiszta iparra vonatkozó célkitűzéseinek elérése érdekében továbbra is erős globális partnerségekre fog támaszkodni.

Ez a cselekvési terv e szélesebb körű kezdeményezések kiegészítéseként rövid és középtávra szóló átfogó munkaprogramot határoz meg. A terv a Bizottság elnöke által március 4-én összehívott acélipari párbeszédre és szélesebb körű konzultációkra épül. Jónéhány olyan kulcsfontosságú ágazatspecifikus kérdéssel foglalkozik, amelyek akadályozzák az európai fémipar fellendülését és dekarbonizációját. Konkrét intézkedéseket határoz meg, amelyek – együttesen – azonnali segítséget nyújthatnak a fémipari ágazatoknak, és támogathatják dekarbonizációs pályáikat és beruházási döntéseiket. A fémágazatok számára kijelölt átállási pálya¹⁵, amelyet e cselekvési tervvel együtt tettek közzé, további háttér- és alulról építkező elemzést nyújt a fémipari ágazatok szükségleteiről és kihívásairól, valamint a különböző érdekelt felek által kifejtett véleményekről. Ez a cselekvési terv figyelembe veszi a **harmadik országokkal, különösen a tagjelölt országokkal fennálló uniós partnerségeket** is, mivel ezek az országok már elkezdtek integrálódni az egységes piacba, és haladnak az uniós tagság felé. Az ellátási láncok rezilienciájának megerősítésére irányuló stratégiai megközelítés magában foglalhatja a partnerországokba történő beruházást és az ipari együttműködések újradefiniálását egy fenntarthatóbb és reziliensebb acéltermelési ökoszisztéma létrehozása érdekében.

Ez a cselekvési terv hat fő pillérré épül, amelyek a következők: a bőséges és megfizethető tiszta **energia** biztosítása, a **kibocsátásáthelyezés** megelőzése, az európai ipari **kapacitások** előmozdítása és védelme, a **körforgásos jelleg** előmozdítása a fémek esetében, a minőségi **ipari munkahelyek** védelme, valamint kockázatmentesítés a **vezető piacok** kialakítása és a **beruházások** támogatása révén.

(13) https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/clean-industrial-deal_hu.

(14) https://energy.ec.europa.eu/strategy/affordable-energy_en.

(15) https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/fe4b7a0b-cfb9-49fd-9d37-139c1e23832d_en.

1. A TISZTA ÉS MEGFIZETHETŐ ENERGIÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS BIZTOSÍTÁSA A FÉMIPAR SZÁMÁRA

Az energiaköltség továbbra is a fémipar versenyképességének fő meghatározó tényezője. Az energiaköltségek a fémek és az acél termelési költségeinek nagyobb részét teszik ki, mint más ágazatok esetében. Ez az arány az acélágazatban már az energiaválság előtt is 17 %¹⁶, az alumíniumágazatban pedig 40 % volt¹⁷. A 2022. évi energiaválság során ezek a számok elérték a 80 %-ot¹⁸. Bár az energiaárak a 2022. évi csúcs óta csökkentek, 2025-ben még mindig magasabbak, mint korábban, és mint más nemzetközi gyártási helyszínek esetében. A villamosenergia-árak 2–3-szor magasabbak az EU-ban, mint az Egyesült Államokban¹⁹, míg a földgáz ára közel ötszöröse az egyesült államokbelinek²⁰. Az acél- és fémgyártás számos formája esetében továbbra is a közvetlen villamosítás a leghatékonyabb dekarbonizációs módszer, míg más gyártási folyamatok közvetett villamosítási módszerekre fognak támaszkodni, például az elektrolízissel előállított hidrogénre, ami növelni fogja az energiaköltségek részarányát a teljes termelési költségen belül a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló technológiákhoz képest. Ezért az alacsonyabb villamosenergia-árakhoz való hozzáférés biztosítása elengedhetetlen az átállás támogatásához. Emellett az olyan technológiák is fontos szerepet játszanak, mint a széndioxid-leválasztás és -tárolás, valamint a nyersanyagok körforgásos felhasználása.

Az energiaárak visszaszorítása az energiaigényes iparágakban

E nehéz helyzet leküzdése érdekében az energiának megfizethetőbbé kell válnia. A **megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv** a megoldás fontos elemeit biztosítja, nevezetesen intézkedéseket irányoz elő a hálózati díjak hatékonyabbá tételére, az energiaadók és -illetékek csökkentésére, az energiavásárlási megállapodások megkönnyítésére, az engedélyezés felgyorsítására, a hálózatok bővítésére és korszerűsítésére, valamint a villamosenergia-rendszer rugalmasságának ösztönzésére. Emellett az energiaigényes iparágak az EBB vállalati energiavásárlási megállapodásokra vonatkozó kísérleti programjának fő kedvezményezettjei közé fognak tartozni.

A kifejezetten az energiaigényes iparágakat célzó további megoldásoknak arányban kell állniuk azzal, hogy az energiaköltségek mennyire játszanak kiemelkedő szerepet ezen iparágak versenyképességében és dekarbonizációjában. A Bizottság konzultációt folytat a tagállamokkal egy tiszta energiával kapcsolatos rugalmassági állami támogatási eszközről, amely energiavásárlási megállapodásokon és az iparág tiszta villamos energia felhasználása iránti elkötelezettségén fog alapulni. Emellett a Bizottság iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak azzal kapcsolatban, hogy miként alakítsák ki a tiszta energiára vonatkozó állami támogatási programokat kétirányú kompenzációs különbözeti szerződések révén, beleértve azok energiavásárlási megállapodásokkal való kombinálását

⁽¹⁶⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121276>.

⁽¹⁷⁾ <https://www.reuters.com/markets/commodities/sky-high-energy-costs-fan-fire-under-aluminium-zinc-prices-2022-08-12/>.

⁽¹⁸⁾ <https://www.reuters.com/markets/commodities/sky-high-energy-costs-fan-fire-under-aluminium-zinc-prices-2022-08-12/>.

⁽¹⁹⁾ A villamosenergia-árak az amerikai szint 2–3-szorosát teszik ki: 2024 első felében az EU-ban 0,16 EUR/KWh, míg az Egyesült Államokban 0,07 EUR/KWh volt – annak ellenére, hogy az árszínvonal az EU-ban csökkent (0,04 EUR-val), az Egyesült Államokban pedig stabil maradt (+0,01 EUR) 2023 első félévéhez képest, és az energiaszükséglet is visszaesett, <https://www.bruegel.org/policy-brief/decarbonising-competitiveness-four-ways-reduce-european-energy-prices>.

⁽²⁰⁾ A megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv.

is, azzal a céllal, hogy az energiaigényes iparágak számára ideiglenesen alacsonyabb árakat biztosítva lehetővé tegyék a dekarbonizációs beruházásokat az EU-ban. Az energiaágazatban nyújtott állami támogatások keretében különös figyelmet kell fordítani **az energiaigényes iparágakra és a fémágazatra**, különösen ha villamosítási technológiák is rendelkezésre állnak; a vállalatok e hosszú távú szerződéses megállapodásoknak köszönhetően enyhíteni tudják majd a villamosenergiaár-ingadozások hatásait. Ennek során az energiavásárlási megállapodások alkalmazását akadályozó összes lehetséges tényezőt számításba kell venni, beleértve a vállalatok mérlegére gyakorolt lehetséges hatásokat is²¹. A Bizottság elemezni fogja azokat a piaci vagy szabályozási hiányosságokat, amelyek megakadályozzák az ilyen szerződések optimális felhasználását az energiaigényes iparágakban, és szükség esetén orvosolja azokat.

Rövid távon a tagállamoknak is cselekedni kell: **gyorsan végre kell hajtaniuk** az európai energiaügyi jogszabályokat, és ki kell használniuk az állami támogatási szabályok által biztosított **valamennyi rugalmassági mechanizmust** az energiaigényes iparágak költségeinek csökkentése érdekében. Az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 4.7.1. szakasza lehetővé teszi a környezetvédelmi adók és adójellegű díjak szintjének csökkentését azon ágazatok esetében, amelyek a csökkentés nélkül nem tudnák fenntartható módon folytatni gazdasági tevékenységüket, a 4.11. szakasz pedig az energiaigényes felhasználók esetében teszi lehetővé a villamosenergia-fogyasztásra kivetett adójellegű díjak csökkentését²². Az acél- és fémipar általában megfelel ezeknek a feltételeknek. Emellett az energiaadó-irányelv bizonyos feltételek mellett megengedi a villamos energia adóztatásának nullára csökkentését az energiaigényes iparágak esetében, ami az ágazatot a villamosítás révén történő dekarbonizációra ösztönzi, és támogathatja tágabb értelemben vett versenyképességét. A Bizottság egyúttal felkéri a tagállamokat, hogy sürgősen zárják le az energiaadó-irányelvről szóló tárgyalásokat²³ annak érdekében, hogy az adózási keret jobban elősegítse a villamosítást, és megkönnyítse a fosszilis tüzelőanyagok használatáról való átállást.

A **tisztaipar-megállapodáshoz kapcsolódó állami támogatási keret**, amelynek elfogadása a konzultációs időszakot²⁴ követően 2025 második negyedévében várható, további rugalmassági mechanizmusokat és egyszerűsítéseket fog biztosítani annak érdekében, hogy a tagállamok felgyorsíthassák az ipari dekarbonizáció támogatását. A támogatási keret figyelembe veszi azt, hogy a piaci és szabályozási jelzések – például az ETS szerinti jelenlegi és várható ár – önmagukban gyakran nem képesek felülmúlni a hagyományos és a dekarbonizált termelési módszerek közötti költségkülönbségeket. A jelenleg nyilvános konzultáció alatt álló tervezet²⁵ szerint egyszerűsített összeegyeztethetőségi feltételek fognak vonatkozni valamennyi dekarbonizációs technológia állami támogatására, beleértve az energiahatékonyság-javító intézkedéseket is. Ez várhatóan költségcsökkenéshez vezet, növeli a versenyképességet és csökkenti az üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A jóváhagyott támogatási intenzitásokon alapuló

(²¹) Folyamatban lévő kezdeményezések, amelyek célja e kérdések kezelése: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2024/power-purchase-agreements/>; [Energiavásárlási megállapodások, a jóváhagyással kapcsolatos konzultáció | EFRAG](#).

(²²) Azon ágazatokban, amelyek esetében fennáll a veszélye annak, hogy az Unió kívülre, azaz olyan helyszínekre költöznek, ahol nincsenek környezetvédelmi előírások vagy kevésbé ambiciózusak.

(²³) COM(2021) 563 final.

(²⁴) https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2025-cisaf_en.

(²⁵) https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/45b532ce-53fb-4907-975c-79edaa31a166_en?filename=2025_CISAF_draft_EC_communication.pdf.

egyszerűsített programok mellett a finanszírozási hiányra vonatkozó számításokon és a versenyztetéses ajánlattételen alapuló programok is engedélyezettek lesznek. Bár ezek a programok felső támogatási határokat tartalmaznak, segítségükkel a nagy projekteket is jóvá lehet hagyni egyszerűsített eljárás keretében. A dekarbonizációs beruházásokat technológiásemleges módon fogják figyelembe venni, elsősorban a kibocsátáscsökkentésre összpontosítva, akkor is, ha ezek fokozatosan valósulnak meg. Az új keretrendszer nemcsak közvetlen dekarbonizációs beruházási támogatást nyújt, hanem gyorsabban le lehet majd írni a tiszta technológiai eszközök, például az elektrolizátorok vagy a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási berendezések gyorsított értékcsökkenését.

A kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) közvetett költségeinek kompenzációjára vonatkozó állami támogatási iránymutatás mozgásteret biztosít a tagállamok számára ahhoz, hogy bizonyos, kereskedelem által érintett és karbonintenzív ágazatok – köztük az acélipar és más fémipari ágazatok – esetében kompenzálják a villamosenergia-számlákon keresztül áthárított szén-dioxid-kibocsátási költségeket. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy továbbra is használják ki e lehetőséget, vagy mérleljék annak alkalmazását, amennyiben az iparáguk szempontjából releváns (jelenleg csak 14 tagállam él ezzel a lehetőséggel). A kibocsátáskereskedelmi rendszer és a CBAM 2026. évi felülvizsgálatával összefüggésben a Bizottság megfelelő intézkedések (iránymutatások vagy egyéb) kidolgozására fog törekedni a 2030 utáni közvetett ETS-költségkompenzációval kapcsolatban, miközben arról is gondoskodni kíván, hogy ez összhangban legyen a kibocsátásáthelyezés kezelésére szolgáló egyéb eszközökkel.

Az uniós energiaügyi szabályozás keretét biztosít a **hálózati díjak** költségorientált, átlátható és a megkülönböztetésmentes kialakításához, a hálózatbiztonság és -rugalmasság szükségességének egyidejű figyelembevétele mellett. A tagállamok úgy alakíthatják ki hálózati díjaikat, hogy azok az energiaigényes iparágak javát szolgálják. E célból a hálózati díjak kialakítására vonatkozó iránymutatás (amely a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv szerint 2025 második negyedévében várható) további részletekkel fog szolgálni a rendszerköltségek csökkentésére irányuló megoldásokról, ami valamennyi felhasználónak kedvezni fog, beleértve az energiaigényes ágazatokat is.

A hálózati csatlakozások kiépítésének és a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén elterjedésének felgyorsítása

Mivel egyre több ágazatban van folyamatban a villamosítás, és számos hálózatbővítési projekt késedelmet szenved, a fémipar gyakran szembesül hosszú, akár több éves várakozási idővel, mire a hálózati csatlakozás vagy bővítés megtörténik. Az ilyen késedelmek sokszor teljes villamosítási beruházásokat hátráltathatnak.

A Bizottság a tagállamokkal együttműködve fogja kezelni a hálózati csatlakozások kiépítését megelőző hosszú várakozási idő mögött meghúzódó problémákat. Iránymutatást és ajánlásokat fog kiadni a tagállamoknak a hálózati csatlakozások kiépítését megelőző várakozási idő lerövidítéséről. Ez a meglévő jogi kereten belül lehetséges intézkedéseket fog tartalmazni, és segíteni fogja a tagállamokat abban, hogy eltávolítsák a várólistáról a spekulatív vagy kiforratlan alkalmazási területeket, és szükség esetén objektív kritériumok alapján eltérjenek az érkezési sorrenden alapuló kiszolgálástól a tiszta energiára való átállás és a villamosenergia-rendszer hatékonysága szempontjából előnyös beruházások javára. Ennek során az egyes tagállamokban meglévő pozitív példákból fognak meríteni, párbeszédet folytatva a tagállami hatóságokkal. A Bizottság 2025 második negyedévében irányadó elveket is ki fog adni, amelyekben meghatározza, hogy

milyen feltételek mellett kell a hálózati projektekbe történő előzetes beruházásokat²⁶ végrehajtani. A rugalmas hálózati csatlakozási szerződések is megoldást jelenthetnek az energiaigényes iparágak számára a hálózathoz való hozzáféréshez, amíg a várt hálózati beruházásokra sor nem kerül. A Bizottság ezenkívül további intézkedéseket is javasolni fog annak érdekében, hogy megkönnyítse és felgyorsítsa a hálózati infrastruktúrához való hozzáférést az energiaigényes iparágak villamosítási projektjei számára.

Mivel a közvetlen villamosítás nem mindig lehetséges, illetve nem mindig költséghatékony, az acél- és fémipar dekarbonizációjának a hidrogén is kulcsfontosságú tényezője. A hidrogén használatával történő direkt redukció például a legígéretesebb lehetőség az elsődleges acéltermelés dekarbonizációjára, és más fémipari ágazatokban is a hidrogén a fő jelölt a földgáz helyett a magas hőmérsékletű hő biztosítására. A versenyképes átállás megvalósításához a megújuló és alacsony széndioxid-kibocsátású hidrogénnek bőségesen rendelkezésre kell állnia és megfizethetőnek kell lennie. A Bizottság a tisztaiipar-megállapodásban bejelentette továbbá, hogy az elkövetkező hetekben elfogadja az **alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénről** szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktust, hogy egyértelmű helyzetet biztosítson a beszállítók, az átvevők és a befektetők számára. Ez a felhatalmazáson alapuló jogi aktus olyan szabályokat fog tartalmazni, amelyek a lehető legrugalmasabbak ahhoz, hogy technológiásemleges módon lehessen elérni az alacsony kibocsátású üzemanyagok előállításával kapcsolatban kitűzött üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési célokat.

Emellett a tisztaiipar-megállapodásban **az Európai Hidrogénbank keretében 2025 harmadik negyedévére bejelentett harmadik pályázati felhívás** továbbra is támogatni fogja a termelést, és ezáltal megkönnyíti a hozzáférést a különböző ipari, köztük az acélipari átvevők számára.

A Bizottság az **Európai Tisztahidrogén-szövetség** megbízatását azokra az ágazatokra fogja összpontosítani, ahol a hidrogén a legrelevánsabb a dekarbonizációs erőfeszítések szempontjából. Az Európai Bizottság figyelemmel fogja kísérni és évente aktualizálni fogja a szövetség tervezett projektjeinek előrehaladását, hogy nyomon kövesse a hidrogénpiac bővülését, és biztosítsa többek között az ipari átvevők számára a dekarbonizációs terveikhez szükséges bizonyosságot.

A többlethő-visszanyerés és a tisztaenergia-felhasználás felgyorsítása

Az energiahatékonyság növelése, valamint a villamosítás és a tiszta energia használatának előmozdítása az acél- és fémágazatban mind az ágazat költségeit csökkenti, mind az EU energiarendszere számára is előnyökkel járhat. Az acél- és fémágazatok a legnagyobb hulladékhő-visszanyerési potenciállal rendelkező ipari ágazatok az EU-ban, különösen a visszanyerésre alkalmas, jó minőségű hőforrások, például a füstgázok, a magas hőmérsékletű folyadékok és hulladék tekintetében. A magas hőmérsékletű hőszivattyúk egyre sokoldalúbb lehetőséget jelentenek a technológiai többlethő hasznosítására, és ezáltal az ágazat általános energiaszükségletének csökkentésére. A visszanyert hulladékhő a távfűtési hálózatokban is felhasználható. **A Bizottság** a megfizethető energiáról szóló

⁽²⁶⁾ Ez olyan beruházásokat jelent, amelyek számolnak azzal, hogy bizonytalan a villamosenergia-kereslet villamosítás miatti jövőbeli növekedése. Az ilyen beruházások esetében a teljes költség jelenlegi felhasználókra való terhelése méltánytalanul terhelheti a korai alkalmazókat, lelassítva a villamosítás folyamatát. Ezért a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv iránymutatást irányoz elő, amelyben a Bizottság elmagyarázza, hogy bizonyos célzott esetekben a tagállamok hogyan használhatják fel állami költségvetésüket a hálózati díjak csökkentésére a dekarbonizáció és a piaci integráció felgyorsítását célzó intézkedésekből eredő többletköltségek fedezésére.

cselekvési tervben bejelentett hőtechnikai stratégia részeként **sztenderd hulladék hő-visszanyerési megközelítéseket fog kidolgozni és előmozdítani**, beleértve a hővásárlási megállapodásokhoz hasonló modellek reprodukálását, valamint a hőinfrastruktúra integrált tervezésével kapcsolatos bevált gyakorlatok terjesztését.

Intézkedések:
A Bizottság az elkövetkező hetekben elfogadja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénről szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktust.
2025 második negyedévéig a Bizottság iránymutatást ad ki a hálózati díjak kialakításával kapcsolatban, lehetőségeket kínálva többek között a fémágazat és más energiaigényes iparágak hálózati díjainak csökkentésére.
2025 második negyedévéig a Bizottság irányadó elveket is kiad, amelyekben meghatározza, hogy milyen feltételek mellett kell a hálózati projektekbe történő előzetes beruházásokat végrehajtani.
2025 harmadik negyedévéig a Bizottság megnyitja a harmadik pályázati felhívást a Hidrogénbank keretében , amelynek célja a termelés támogatása és ezáltal az ipari – köztük az acélipari – átvevők hozzáféréseinek megkönnyítése.
2025 negyedik negyedévéig a Bizottság javasolni fogja a hálózati hozzáférés megkönnyítését az energiaigényes iparágak villamosítási projektjei számára.
2025 negyedik negyedévéig a Bizottság iránymutatást nyújt a tagállamoknak a kompenzációs különbözeti szerződések kialakításához, beleértve azok energiavásárlási megállapodásokkal való kombinálását is.
A kibocsátáskereskedelmi rendszer és a CBAM 2026. évi felülvizsgálatával összefüggésben a Bizottság megfelelő intézkedések (iránymutatások vagy egyébek) kidolgozására fog törekedni a 2030 utáni közvetett ETS-költségkompenzációval kapcsolatban.

2. A KIBOCSÁTÁSÁTHELYEZÉS MEGELŐZÉSE

A kibocsátásáthelyezés megelőzésében rejlő potenciál teljes körű kiaknázása érdekében az **importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) pénzügyi kötelezettségei 2026-ban lépnek hatályba, összhangban az EU ETS szerinti ingyenes kibocsátási egységek 2034-ig történő fokozatos megszüntetésével**. A CBAM azonban csak az importált termékekre vonatkozik, és nem foglalkozik az EU-ban előállított, harmadik országokba exportált olyan fémek lehetséges kibocsátásáthelyezési kockázataival, amelyek árát az EU ETS szerint szabták meg, és az alacsonyabb éghajlatvédelmi törekvésekkel rendelkező országokban tevékenykedő gyártók termékeivel kell versenyezniük. Ezért e hátrány kezelése érdekében a Bizottság megoldást fog javasolni a CBAM-ágazatok által az EU-ban exportra előállított árukkal kapcsolatos kibocsátásáthelyezési kockázat kezelésére.

Másodszor, fennáll annak a kockázata, hogy a CBAM hatálya alá tartozó árukkal kapcsolatos kibocsátásáthelyezés az értéklánc egy későbbi pontjában következik be. Ez előfordulhat kijátszás következményeként, nevezetesen amikor a CBAM-alaptermékeket kismértékben módosítják a CBAM-kötelezettségek elkerülése érdekében, vagy akkor, ha az uniós fogyasztók a gyengébb éghajlat-politikával rendelkező harmadik országbeli gyártóktól importált továbbfeldolgozott árukat részesítik előnyben. Ezenkívül a jelenleg az EU-ban CBAM tárgyat képező árukat gyártó vagy feldolgozó vállalatok is áthelyezhetik tevékenységeiket ilyen országokba. A Bizottság jelenleg számszerűsíti ezeket a kockázatokat, és az enyhítésük érdekében javaslatot fog tenni a CBAM bizonyos

továbbfeldolgozott termékekre való kiterjesztésére, figyelembe véve ugyanakkor az adminisztratív terhek minimalizálásának szükségességét is.

Harmadszor akkor is **fennáll a CBAM-célkitűzések kijátszásának kockázata**, ha a harmadik országokban működő, alacsony szén-dioxid-kibocsátású termelőüzemekben előállított árukat átirányítják az európai fogyasztókhoz, miközben a karbonintenzív termelés más piacokon folytatódik (úgynevezett „átcsoportosítás”). Hasonlóképpen szén-dioxid-elszámolási gyakorlatok révén is történhet úgynevezett „zöldrefestés”, például amikor az energiaigényes fémgyártást piaci alapú eszközökben részesítik, hogy alacsony szén-dioxid-kibocsátásúnak tüntethessék fel, miközben továbbra is magas kibocsátású energiaforrásokra támaszkodik, vagy félrevezető fémhulladéktartalom-elszámolási gyakorlatokon nyugszik²⁷. A két probléma egyidejű kezelése és a CBAM integritásának biztosítása érdekében a Bizottság kijátszás elleni stratégiát fog előterjeszteni. Ez a stratégia gondosan értékelni fogja ezeket a kockázatokat, és megoldásokat fog javasolni azok kezelésére, akár jogszabály-módosítások formájában is.

Tekintettel arra, hogy sürgősen egyértelmű helyzetet kell teremteni ezen a területen, a Bizottság fel fogja gyorsítani a CBAM kiterjesztésére és megerősítésére irányuló munkát, és prioritásként fogja kezelni a reform kulcsfontosságú elemeit.

Intézkedések:
2025 második negyedévéig a Bizottság közleményt fog kiadni, amelyben elemzi, hogy miként lehetne kezelni az EU-ból harmadik országokba exportált CBAM-árúk esetében jelentkező kibocsátásáthelyezés problémáját, és megoldási lehetőségeket fog javasolni.
2025 negyedik negyedévéig a Bizottság elvégzi a CBAM átfogó felülvizsgálatát, valamint elkészíti a kijátszás elleni stratégiát és az első jogalkotási javaslatot , amely: <ul style="list-style-type: none">- a CBAM hatályát kiterjeszti egyes acél- és alumíniumintenzív továbbfeldolgozott termékekre, és- további kijátszás elleni intézkedéseket tartalmaz.

3. AZ EURÓPAI IPARI KAPACITÁSOK ELŐMOZDÍTÁSA ÉS VÉDELME

A globális kapacitásfelesleg komoly fenyegetést jelent az európai iparágak nyereségességére és versenyképességére. Az EU a tisztességtelen globális versennyel szemben már számos piacvédelmi intézkedést elfogadott a fémágazatokban. Jelenleg a vas- és acélágazat a legtöbb piacvédelmi intézkedéssel rendelkező ágazat, amelyet a nemvasfém- és ásványianyag-ágazat követ. Mindazonáltal az ágazatot így is globális kapacitásfeleslegek, valamint a Kínából és más olyan országokból kiinduló globális piaci torzulások fenyegetik, amelyek mesterségesen támogatják hazai iparágait, vagy megkerülik az uniós piacvédelmi intézkedéseket és szankciókat. Az EU az egyetlen olyan jelentős acélgyártó régió, ahol kapacitáscsökkenés tapasztalható.

Emellett az Egyesült Államok által az acélra és az alumíniumra kivetett 25 %-os behozatali vámok 2025. március 12-i bevezetése nemcsak azáltal lesz az uniós gyártókra negatív hatással, hogy korlátozza az amerikai piachoz való hozzáférést, többek között a

⁽²⁷⁾ A CBAM jelenlegi, átmeneti időszaka alatt a közvetett kibocsátásokat valamennyi CBAM-ágazat esetében figyelembe veszik. A végleges szakaszban ezeket csak a műtrágyák és a cement esetében lehet majd elszámolni.

továbbfeldolgozott termékekkel feldolgozott nem nemesfémek esetében is, hanem azáltal is, hogy növeli a korábban az Egyesült Államokba irányuló, most az EU-ba átirányítható exportból eredő nyomást is.

Piacvédelmi eszközök és egyéb kereskedelmi intézkedések

Az EU felülvizsgálta az acélra vonatkozó jelenlegi védintézkedést a legújabb piaci fejlemények kezelése és az intézkedés hatékonyságának biztosítása érdekében. A Bizottság részletesen megvizsgálta az acélra vonatkozó jelenlegi védintézkedést, és javaslatokat tett a tagállamoknak annak kiigazítására az uniós acélágazat előtt álló, kihívásokkal teli helyzet kezelése érdekében. A javasolt kiigazítások rövid távon jelentős segítséget nyújtanak az uniós acélgyártóknak azáltal, hogy biztosítják az intézkedés hatékonyságát, különösen azokban a kategóriákban, ahol a legnagyobb az importnyomás. A Bizottság különösen azokat az eseteket vette górcső alá, amikor a behozatal jelentős növekedése egyes kategóriák egyidejű keresletcsökkenésével járt.

A védintézkedés jogilag 2026. június 30-án hatályát veszti, ugyanakkor észszerűtlen azt feltételezni, hogy 2026. július 1-jén megszűnnek a globális strukturális kapacitásfeleslegek és az uniós acéliparra gyakorolt negatív kereskedelmi hatásuk, amely miatt a védintézkedésre eredetileg szükség volt. Éppen ellenkezőleg, a kereskedelemmel kapcsolatos negatív hatások valószínűleg súlyosbodni fognak, mivel egyre több harmadik ország fogad el a piacaira irányuló behozatal korlátozására vonatkozó intézkedéseket, és így az uniós piac lesz a globális kapacitásfelesleg fő fogadója.

E kivételes helyzetre tekintettel ezért 2026. június 30. után megfelelő és hatékony védintézkedéseket kell bevezetni, amelyek hozzájárulnak a versenyképes és fenntartható uniós acélipar megőrzéséhez. Ezért a Bizottság legkésőbb 2025 harmadik negyedévére egy, az uniós acélágazat számára rendkívül hatékony védelmet biztosító hosszú távú intézkedést fog előterjeszteni. A Bizottság törekedni fog annak biztosítására, hogy az új intézkedés időben hatályba lépjen ahhoz, hogy felváltsa a jelenlegi védintézkedést, és hatékonyan orvosolja a globális kapacitásfelesleg okozta negatív kereskedelmi hatásokat. Figyelembe fogja venni az uniós kereslet változásait, valamint a biztonsággal és a rezilienciával kapcsolatos megfontolásokat, megőrizve ugyanakkor az uniós piac bizonyos szintű nyitottságát. Ez a kiegyensúlyozott megközelítés védi az Unió érdekeit, beleértve a gyártókat és a felhasználókat, valamint az importőröket és a fogyasztókat is. Ugyanakkor az EU – nemzetközi kötelezettségeivel összhangban – továbbra is együtt fog működni harmadik országbeli és multilaterális partnereivel a kapacitásfelesleg globális szintű kezelése érdekében²⁸.

Emellett a Bizottság 2024 decemberében **védintézkedési vizsgálatot indított egyes ötvözőelemek behozatalára vonatkozóan**. Az ötvözőelemek ágazata az uniós gazdaság szempontjából kritikus fontosságú, mivel az acél és az alumínium szilárdságának, tartósságának és minőségének javításához ötvözetekre van szükség. Ez a vizsgálat 2025. november 18-ig le fog zárulni. Amennyiben a Bizottság e vizsgálat eredményeként további védintézkedéseket talál szükségesnek, azokat habozás nélkül meg fogja hozni.

A helyzet az alumíniumágazatban is romlik. Az uniós gyártók az elmúlt évtizedben jelentős piaci részesedéseket veszítettek, emellett az elsődleges termelési kapacitás

⁽²⁸⁾ Például az acélágazatban a többletkapacitás jelentette kihívásra irányuló kollektív megoldások kidolgozása és végrehajtása, valamint a piac működésének javítása iránt elkötelezett, 28 tagot tömörítő kulcsfontosságú platform, az acéliparban kialakult kapacitásfelesleggel foglalkozó globális fórum részeként.

mintegy 50 %-a 2021 óta üzemén kívül van helyezve. Az Egyesült Államok nemrégiben bejelentett alumíniumvámjai valószínűleg tovább rontják a helyzetet, mivel jelentős a veszélye annak, hogy a kereskedelem el fog terelődni több rendeltetési helyről is. **A Bizottság ezért kezdte meg a vonatkozó bizonyítékok összegyűjtését, amelyek alapján piacvédelmi eszközöket tud alkalmazni, beleértve védintézkedésre vonatkozó vizsgálat indítását, amint kellően indokolt kérelmet nyújtanak be.**

A Bizottság megfigyelése szerint az exportáló gyártók egyre növekvő mértékben próbálják meg megkerülni a piacvédelmi intézkedéseket. Ez a magatartás alááshatja piacvédelmi intézkedéseink hatékonyságát. Ez azt jelenti, hogy míg a konkrét dömpingellenes vagy szubvencióellenes intézkedés megfelelően kezeli a közvetlen behozatalt, ha azt közvetett behozatallal váltják ki, amelynek során a termelési folyamat végső, az EU-ba történő szállítást megelőző szakasza egy olyan harmadik országban történik, amely nem tartozik az intézkedések hatálya alá, azzal elkerülhető a vámfizetés. A piacvédelmi intézkedéseink hatékonyságának biztosítása érdekében **a Bizottság kiemelt intézkedéseit egyikeként értékelné fogja, hogy ki kell-e igazítani gyakorlatát egy olyan bevezetésével,** amely lehetővé tenné számára, hogy fellépjen azzal az országgal szemben, ahol a fémeket eredetileg olvasztották, függetlenül a későbbi átalakítás helyétől és az árukat a hagyományos, nem preferenciális származási szabályok által meghatározott származásától (ez az úgynevezett „olvasztott és öntött szabály”). E szabály alkalmazása megszüntetné annak lehetőségét, hogy a fémtermék származását minimális átalakítással meg lehessen változtatni, és nagyobb bizonyosságot nyújtsa a termék származásának nyomon követésében. A Bizottság mindenesetre megőrzi éberségét, mivel a nem piaci feltételek mellett keletkező kapacitásfelesleg is arra készítheti más harmadik országok független, piaci alapú termelőit arra készítheti, hogy a hazai vagy más hagyományos, nem európai piacokról kiszoruló mennyiségeket az EU-ba exportálják.

A globális piacokon tapasztalható gyors fejlemények kezelése és az ágazat védelme érdekében a Bizottság meg fogja erősíteni a kereskedelmi forgalom nyomon követését, és proaktív módon, még mielőtt megvárná a jelentős kár bekövetkeztét, már a kár kockázata alapján vizsgálatokat fog indítani. Ami az e cselekvési terv hatálya alá tartozó, az acéltól és az alumíniumtól eltérő fémeket illeti, a Bizottság 2025 harmadik negyedévéig jelentést fog tenni ezen ágazatok piaci helyzetének fokozott nyomon követéséről, és adott esetben kereskedelmi intézkedést fog javasolni. A tisztaiipar-megállapodásban bejelentetteknek megfelelően a Bizottság tovább fog dolgozni azon, hogy hatékonyabbá tegye a meglévő piacvédelmi eszközöket. **Ebben az összefüggésben a Bizottság azt is értékelné fogja, hogy változtatni kell-e az alacsonyabb vám szabályának jelenlegi rendszerén.** Az EU folytatni és fokozni fogja az ezen ágazatok előtt álló globális kihívások kezelésére irányuló multilaterális erőfeszítéseit. A rézágazat helyzetét szorosan nyomon fogja követni, mivel 2025 februárjában az Egyesült Államok a kereskedelem kiterjesztéséről szóló 1962. évi törvény (1962 Trade Expansion Act) 232. szakasza alapján vizsgálatot indított a rézbehozatal ügyében, ami további tarifális intézkedésekhez és a globális piacok zavarához vezethet. Bár az európai uniós tagállamok az Egyesült Államok piacának nem jelentős beszállítói, közvetve megérezhetik ennek következményeit.

2022 márciusa óta **az EU az Ukrajna elleni agressziós háborújára válaszul számos szankciót elfogadott Oroszországgal szemben** azzal a céllal, hogy gyengítse Oroszország gazdasági bázisát, megfossza az országot a kritikus technológiáktól és piacoktól, és jelentősen korlátozza hadviselési képességét. E szankciók közé tartoznak a vasra és az acélra vonatkozó behozatali korlátozások, amelyek az Oroszországra alkalmazandó legszigorúbb ágazati szankciók közé tartoznak. A feldolgozott

alumíniumtermékek Oroszországból történő behozatalának már érvényben lévő tilalma mellett az Oroszországgal szembeni 16. szankciósomag (amelyet 2025. február 24-én fogadtak el) megtiltja, hogy az EU nyersalumíniumot importáljon Oroszországból, és kvótamechanizmussal biztosítja a vállalkozások zökkenőmentes átállását. A Bizottság gondoskodni fog e szankciók hatékony végrehajtásáról, és szükség esetén az EU további intézkedéseket fog bevezetni azok kijátszása ellen.

A vegyi anyagokra vonatkozó uniós szabályok (REACH) 2025. negyedik negyedévi célzott felülvizsgálata hozzá fog járulni a vegyiparra vonatkozó szabályok egyszerűsítéséhez (a biztonság és a környezetvédelem veszélyeztetése nélkül). Az említett felülvizsgálat arra fog törekedni, hogy stabil és kiszámítható szabályozási környezetet biztosítson az EU-ban előállítandó és az uniós piacon forgalomba hozandó fémek számára.

Intézkedések:
A Bizottság javasolta az acélra vonatkozó védintézkedés kiigazítását, amely 2025. április 1-jén lép hatályba. Az intézkedés szigorúbb lesz a nagyobb hatékonyság és a legújabb piaci fejlemények kezelése érdekében.
A Bizottság készen áll arra, hogy amint kellően indokolt kérelmet nyújtanak be, azonnal piacvédelmi eszközöket vessem be, és az alumíniumágazatra vonatkozó védintézkedésekre irányuló vizsgálatot indítson.
A Bizottság legkésőbb 2025 harmadik negyedévéig javaslatot fog tenni egy olyan kereskedelmi intézkedésre, amely 2026. július 1-jétől felváltja az acélipari védintézkedéseket , és rendkívül hatékony védelmet nyújt a globális kapacitásfelesleg által okozott, kereskedelemmel kapcsolatos negatív hatásokkal szemben.
A Bizottság gyorsan, legkésőbb 2025. november 18-ig elvégzi a ferroötvözetekre vonatkozó védintézkedések vizsgálatát.
A Bizottság mérlegelni fogja az ún. „ olvasztott és öntött ” szabály bevezetését, amellyel visszakövethető, hogy a fémárut eredetileg melyik országban olvasztották és öntötték.

4. A KÖRFORGÁSOS JELLEG ELŐMOZDÍTÁSA A FÉMEK ESETÉBEN

A körforgásos jelleg fokozása fontos lépés a fémipar dekarbonizációjához. Az újrafeldolgozással például a nyersalumínium-, illetve az acélgyártáshoz szükséges energia akár 95 %-a, illetve 80 %-a is megtakarítható. Az EU-ban keletkező fémhulladék újrafeldolgozása egyúttal csökkenti az uniós ipar függőségét az importált elsődleges nyersanyagoktól, például az EU stratégiai fontosságú nyersanyagaként elismert bauxittól/tímföldtől/alumíniumtól, amelyek iránt a kereslet várhatóan jelentősen növekedni fog.

Az újrafeldolgozásra használt fémhulladék mennyisége azonban csökken az EU-ban. Ez két tényezőnek tulajdonítható: az uniós gazdasági ágazatban nincs iránta kereslet (különösen az acél esetében), valamint a harmadik országbeli acél- és alumíniumgyártók többet fizetnek a fémhulladékért, ami mögött gyakran a kereskedelem torzulásai, például szubvenciók vagy tisztességtelen piaci feltételek állnak. Ennek eredményeként a vas- és acélhulladék exportja az elmúlt néhány évben több mint kétszeresére nőtt, és 2021-ben

elérte az eddigi legmagasabb 19,43 millió tonnát (ez az EU-ban keletkező összes fémhulladék mintegy 20 %-a). 2024-ben az európai alumíniumhulladék valószínűleg új rekordot döntött: az alumíniumhulladék exportja alighanem meghaladta az 1,3 millió tonnát.

E tendencia megfordítása érdekében **az első cél a kereslet ösztönzése. Ehhez növelni kell az ilyen erőforrások felhasználási arányát az EU-ban.** E cél érdekében a fémhulladékot jobban szét kell válogatni és jobban kell kezelni annak érdekében, hogy jó minőségű fémek igényelő alkalmazási területeken, például a gépjárműiparban is használható legyen. Ehhez az átálláshoz az újrafeldolgozást végző vállalatok és az átvevők részéről beruházásokra, uniós és nemzeti szintű ösztönzőkre²⁹, valamint az érintett termékcsoportokra vonatkozó tervezési követelményekre van szükség. Azért, hogy megkönnyítse a másodlagos nyersanyagok elterjedését az elsődleges fémektől hagyományosan függő ágazatokban, a Bizottság költséghatékony módon elő fogja készíteni az újrahasznosított acélra és alumíniumra vonatkozó célértékek meghatározását a kulcsfontosságú ágazatokban, szem előtt tartva elemzésében mind a globális versenyt, mind pedig azt, hogy a költségeket az egyes ágazatokban különböző mértékben lehet a fogyasztókra áthárítani. A másodlagos nyersanyagok gépjárműipari térnyerésére vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány 2026 végéig készül el a hulladékká vált gépjárművekről szóló, jelenleg együtdöntési eljárás alatt álló rendelet részeként.

A Bizottság fel fogja mérni, hogy további termékcsoportokra vonatkozóan is bevezessen-e **újrafeldolgozhatósági és/vagy újrafeldolgozott tartalomra irányuló követelményeket**, és hogy szükség van-e olyan terméktervezési és hulladékkezelési tulajdonságok előnyben részesítésére, amelyek megkönnyítik a rézkomponensek acél- és alumínium maradékhulladékoktól való elkülönítését. Ennek az lesz a módja, hogy az idevágó követelményeket egy-egy termékcsoport vonatkozásában belefoglalják a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet keretében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokba és más kapcsolódó jogszabályokba (az építési termékekről szóló rendelet, a hulladékká vált gépjárművekről szóló rendelet, a körforgásos gazdaságról szóló jogszabály).

A másodlagos fémek gyártási arányának növelése bizonyos termelési paradigmák és üzleti modellek változását vonja maga után. Az antitörzsszabályokat tiszteletben tartva az értéklánc szereplőinek jobban együtt kell működniük ennek megvalósítása és a bevált üzleti modellek berögzülésének leküzdése érdekében. A Bizottság ezért az újrafeldolgozhatósággal és az újrafeldolgozott tartalommal kapcsolatos kötelezettségek, valamint más kapcsolódó kérdések megvitatásába minden érdekelt felet be fog vonni. Ez a párbeszéd a körforgásos gazdaságról szóló, 2026 negyedik negyedévére tervezett jogszabály előkészítése szempontjából is hasznos lesz a Bizottság számára, valamint adott esetben a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet³⁰ és más megfelelő keretrendszerek végrehajtása során is.

Másodszor, a fémhulladék iránti belföldi keresletet csak akkor lehet hatékonyan növelni, ha a nemzetközi versenyfeltételek továbbra is tisztességesek maradnak. **Ahhoz, hogy az**

⁽²⁹⁾ Az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 4.4. szakasza lehetővé teszi az erőforrás-hatékonysághoz és a körforgásos gazdasághoz nyújtott állami támogatást: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0218\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0218(03)).

⁽³⁰⁾ A fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó első munkaprogram várhatóan az elkövetkező hetekben kerül elfogadásra.

uniós gyártók hozzáférjenek a fémhulladékhoz és az újrafeldolgozást végző vállalatok üzleti életképessége megmaradjon, az ellátással kapcsolatban is intézkedésekre van szükség. A felülvizsgált hulladékszállítási rendelet³¹ új eszközöket nyújt annak biztosítására, hogy a hulladékexport – beleértve a fémhulladék kivitelét is – a harmadik országokban ne okozzon kárt sem a környezetben, sem az emberi egészségben. A Bizottság ezeket az eszközöket fogja használni a fémhulladékok esetében.

Számos harmadik ország nem engedélyezi a fémhulladék EU-ba történő kivitelét, ami csökkenti a hozzáférést e stratégiai fontosságú másodlagos nyersanyaghoz. Egyes országok tisztességtelen szubvenciókat is alkalmaznak fémújrafeldolgozási és fémgyártó iparuk támogatására. A Bizottság ezért nyomon követi a helyzetet, és legkésőbb 2025 harmadik negyedévéig fontolóra veszi, hogy szükség esetén kereskedelmi intézkedést javasoljon annak biztosítására, hogy elegendő mennyiségű fémhulladék álljon rendelkezésre az EU-ban, és e folyamat során értékelni fogja egy olyan viszonyossági szabály bevezetésének indokoltságát és lehetőségét is, amely megfelelne az EU nemzetközi kötelezettségeinek.

Az egységes piacon belül a fémhulladéknak szabadon kell mozognia, mert csak így lehet méretgazdasági előnyökre szert tenni és elérni, hogy a fémhulladék újrahasznosítása a legjobban teljesítő létesítményekben történjen. Bizonyos fémhulladéktípusok esetében azonban a nem harmonizált hulladékosztályozási rendszerek továbbra is akadályt jelentenek. A körforgásos gazdaságról szóló, 2026 negyedik negyedévére bejelentett jogszabály tovább javítja majd a másodlagos nyersanyagok piacainak működését, és létrehozza az egységes hulladékpiacot. Ezzel összefüggésben a Bizottság azt is meg fogja vizsgálni, hogy szükség van-e további intézkedésekre, például exportdíjakra vagy exportvámokra annak érdekében, hogy az EU-ban elő lehessen mozdítani a magas szintű környezetvédelmi és szociális normákkal előállított fémhulladék rendelkezésre állását, és meg lehessen előzni a fémhulladékok kevésbé szigorú normákkal rendelkező harmadik országokba történő esetleges áthelyezését.

Ahhoz, hogy a fémágazat egységes piaca jobban működjön, meg kell erősíteni a **szabványosítás szerepét** is. A szabványosítás révén például elő lehetne segíteni a nagy szilárdságú acél előmozdítását, a szerkezeti acél újrafelhasználását és az acél melléktermékeinek hasznosítását. A fémhulladék minőségi osztályozását is finomítani kell annak érdekében, hogy a másodlagos nyersanyagok kínálata jobban összhangba kerüljön a kereslettel az EU-n belül.

Intézkedések:
A Bizottság legkésőbb 2025 harmadik negyedévéig fontolóra veszi a kereskedelmi intézkedéseket a fémhulladék megfelelő rendelkezésre állásának biztosítása érdekében.
2026 negyedik negyedévéig benyújtja a hulladékká vált gépjárművekről szóló rendelet szerinti, az acél- és alumínium tekintetében az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kötelezettségekről szóló megvalósíthatósági tanulmányt.

(³¹) Az (EU) 2024/1157 rendelet, elérhető a következő címen: [\(EU\) 2024/1157 rendelet – HU – EUR-Lex](#).

<p>2026 negyedik negyedévéig előkészíti az alumínium tekintetében a releváns építési termékekben az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó kötelezettségek bevezetését, és a körforgásos gazdaságról szóló jogszabály részeként javítja a másodlagos nyersanyagok piacát az EU-ban.</p>
<p>2026 negyedik negyedévéig javaslatot tesz a körforgásos gazdaságról szóló jogszabályra, amely tovább javítja a másodlagos nyersanyagok piacainak működését, és létrehozza az egységes hulladékpiacot.</p>
<p>Értékeli a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet szerinti, az acélra, az alumíniumra és a rézre vonatkozó újrafeldolgozhatósági és/vagy újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó követelmények bevezetésének megvalósíthatóságát.</p>

5. A MINŐSÉGI IPARI MUNKAHELYEK VÉDELME

Ezzel a cselekvési tervvel az Európai Bizottság minden eszközt beveti az erős, virágzó és reziliens acél- és fémipar érdekében, biztosítva annak hosszú távú fenntarthatóságát és munkavállalóinak jólétét. A Bizottság mindezt azért teszi, hogy előmozdítsa és védje a minőségi, tisztességesen megfizetett, átlátható és kiszámítható munkakörülményekkel, valamint magas szintű egészségügyi és biztonsági normákkal rendelkező ipari munkahelyeket.

Európa hosszú múltra visszatekintő acélgyártási hagyományokkal rendelkezik, és az acélmunkások kulcsszerepet játszottak az európai ipar alapjainak megvetésében. Az ágazat versenyképességének és magas társadalmi értékének fenntartásához elengedhetetlen e magas képzettséget igénylő minőségi munkahelyek fenntartása, amelyek tisztességes fizetést, erős munkavállalói védelmet, valamint magas szintű egészségügyi és biztonsági normákat biztosítanak.

Alapvető fontosságú a munkavállalók jogaira vonatkozó uniós jogszabályok fenntartása, különösen ami a tájékoztatást és a konzultációt illeti, annál is inkább, mivel az acélágazat a zöld és digitális átállás miatt mélyreható átalakuláson megy keresztül. A **szociális párbeszéd** folyamatos támogatása és megerősítése kulcsfontosságú az átállás hatékony kezeléséhez, a szakszervezetek és a munkáltatói szervezetek központi szerepének biztosításához, az inkluzív döntéshozatal előmozdításához, valamint a – munkavállalók és az ipar számára egyaránt – méltányos és fenntartható jövő biztosításához.

Emellett **az aktív munkaerőpiaci intézkedéseknek is döntő szerepet kell játszaniuk az igazságos átmenet biztosításában** azáltal, hogy felvértezik a munkavállalókat a feltörekvő iparágakhoz szükséges készségekkel, célzott átképzési és munkaközvetítési szolgáltatások révén megkönnyítik a munkahelyváltást, és támogatják a vállalkozói létet, különösen a fiatal munkavállalók, a nők, az idősebb munkavállalók és az alulreprezentált régiókból származó munkavállalók esetében. A Bizottság a közelmúltban előterjesztette a **készségek unióját**, amelynek célja a minőségi munkahelyekhez szükséges készségek megteremtése, a munkaerő továbbképzése és átképzése a foglalkoztatási követelmények változásával lépést tartva, valamint a készségek EU-n belüli terjesztése. A készségfejlesztési paktum, különösen az energiaigényes iparágakra (köztük az acél- és

a fémipari ágazatra)³² vonatkozó nagy léptékű partnerség szintén releváns lesz ebben az összefüggésben.

Emellett az átalakulások által érintett munkavállalók jobb támogatása érdekében, és amint azt a gépjárműiparra vonatkozó uniós ipari cselekvési tervben már bejelentette, a Bizottság 2025 tavaszán javaslatot fog tenni **az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról szóló rendelet célzott módosítására**, amellyel a munkavállalók munkanélküliséggel szembeni védelme érdekében a támogatás lehetőségét kiterjeszti a szerkezetátalakítási folyamatokban részt vevő vállalatokra. Annak érdekében továbbá, hogy a tagállamok és az ágazati partnerek még jobban kihasználhassák az Európai Szociális Alap+ kínált lehetőségeket, a Bizottság aktívan együtt fog működni velük, hogy felhívja a figyelmet az ESZA+ által kínált lehetőségekre, és összehozza a szereplőket.

Általánosságban az Európai Bizottság a levont tanulságokra és az Igazságos Átmenet Alap sikerére építve továbbra is támogatni fogja a szociális partnereket az acél- és fémágazat **igazságos és méltányos átállásának** biztosítása érdekében, különösen a leginkább érintett régiókban. Ehhez egy mindenre kiterjedő, rugalmas és integrált megközelítésre van szükség a munkavállalók, családjaik és közösségeik támogatására annak érdekében, hogy az EU-ban egyetlen munkavállaló vagy régió se maradjon le. Ez alapvető feltétele a tiszta átállás társadalmi támogatottságának.

A méltányos átállás európai megfigyelőközpontja és a tisztaiipar-megállapodásban bejelentett, **minőségi munkahelyekre vonatkozó ütemterv** fontos szerepet fog játszani az átállás foglalkoztatási hatásainak nyomon követésében. A méltányos és inkluzív folyamat biztosítása érdekében a munkáltatóknak valamennyi ipari átalakulási projektbe be kell építeniük az igazságos átmenet elveit, meg kell védeniük a munkavállalók jogait és minőségi munkahelyeket kell biztosítaniuk a jövőre nézve.

Intézkedések:
2025 tavaszán az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról szóló rendelet módosítása.
A méltányos átállás európai megfigyelőközpontja figyelemmel fogja kísérni az átállás foglalkoztatási hatásait.

6. A DEKARBONIZÁCIÓS PROJEKTEK KOCKÁZATMENTESÍTÉSE VEZETŐ PIACOK KIALAKÍTÁSA ÉS ÁLLAMI TÁMOGATÁS RÉVÉN

A fémiparban számos dekarbonizációs beruházás jelenleg gazdasági szempontból nem nyereséges. A szén-dioxid-kibocsátási költségek terén rövid távon elért megtakarításokhoz képest a magasabb tőke- és működési kiadások általában túlsúlyban vannak, ami a magas technológiai költségeknek és az energiahordozók, például a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén magasabb költségeinek tulajdonítható. A karbonszegény fémek belátható ideig drágábbak maradnak, mint a hagyományos módon előállított alternatíváik. Az állami támogatási igények minimalizálása érdekében elengedhetetlen, hogy a fémgyártók úgynevezett „zöld prémiumban” részesüljenek.

⁽³²⁾ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships/energy-intensive-industries-large-scale-partnerships_en.

A vezető piacokkal kapcsolatos munka

A vezető piacok, amelyek lehetnek állami és magánpiacok is, megnyitják az utat a karbonszegény fémek piaci szabványként való szélesebb körű alkalmazása előtt. Ezekben a piaci szegmensekben, különösen ahol a közbeszerzés, a szubvenciók vagy a szabályozási ösztönzők szerepet játszanak a piac alakításában, a célzott követelmények vagy ösztönzők megbízható keresletet teremtenének, amelyet az Európában előállított karbonszegény fémek tudnak kielégíteni.

A tisztaipar-megállapodásban bejelentetteknek megfelelően **a Bizottság az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály részeként javaslatot fog tenni reziliencia- és fenntarthatósági kritériumok bevezetésére az energiaigényes ágazatok tiszta európai ellátásának előmozdítása érdekében.** Ezek a kritériumok (például a termékek tisztaságával, rezilienciájával, körforgásosságával és kibebiztonságával kapcsolatban) növelni fogják az EU-ban előállított tiszta termékek iránti keresletet, építve a tiszta technológiákra vonatkozó „nettó zéró” iparról szóló jogszabály tapasztalataira, előmozdítva az innovációt, csakúgy mint az uniós környezetvédelmi és szociális normákat, továbbá egyenlő versenyfeltételeket fognak biztosítani. Ez kiterjeszthetné a nem árjellegű kritériumok alkalmazását az uniós költségvetésre, a nemzeti támogatási programokra, valamint a közbeszerzésre (és bizonyos körülmények között magánbeszerzésre), ami az energiaigényes iparágak javát szolgálná. Az acél- és fémipar, valamint azok downstream iparágai – a gépjárműipar, az építőipar és a gépipar – is azon ágazatok közé tartoznak, amelyek esetében mérlegelni fogják a fenti kritériumok alkalmazását, és az uniós és nemzeti támogatási programok kialakítása során a Bizottság az ellátási láncok egészének versenyképességét értékelné fogja.

Annak érdekében, hogy a dekarbonizációba beruházó iparágak élhessenek a „zöld prémium” nyújtotta előnyökkel, az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály keretében az átfedések elkerülésével **önkéntes címkét fognak kidolgozni az ipari termékek szén-dioxid-intenzitásának feltüntetésére** az ETS-adatokat használó egyszerű módszertan alapján és a CBAM módszertanára építve. A karbonintenzitás mérésére irányuló nemzetközi munkában való további szerepvállalást erre kell alapozni. Ennek mihamarabbi megvalósítását a Bizottság 2025-ben az acélgyártás területén fogja kezdeni. Ez az ipar meglévő jelentésein vagy – amennyiben rendelkezésre áll – közös módszertanon fog alapulni.

Ezzel párhuzamosan a Bizottság folytatja az **átfogó életciklus-értékelések kidolgozását a termékek fenntarthatóbbá tétele érdekében.** Ami az acélt illeti, a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet ki fogja egészíteni az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály szerinti címkét azáltal, hogy követelményeket dolgoz ki a magas acéltartalmú termékekre vonatkozóan, és a szénlábnyomon túlmutató releváns környezetvédelmi kritériumokat vezet be. Ez lehetővé tenné a fogyasztók számára, hogy megismerjék az érintett termékek környezeti lábnyomát.

A magas beruházási költségekkel járó projektek kockázatmentesítése

Ha a fenti akadályok mindegyikével kapcsolatban fellépünk, az már magában hozzá fog járulni az üzleti életképesség javításához. Az átállás sikeréhez, a versenyképesség fokozásához és az értéklánc rezilienciájának biztosításához azonban a beruházások támogatást igényelnek mind állami, mind magánforrásból. Erre azért van szükség, hogy kezelni lehessen a – gyakran tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok által kiváltott – globális többletkapacitásból és a legtöbb nemzetközi versenytársnál magasabb

energiaköltségekből eredő ollóhatást. Bizonyos esetekben, például a nikkellel kapcsolatban az árak a geopolitikai versenytársak befolyásától függően ingadoznak, ami kockázatos a beruházások biztonságára nézve. Ezt megelőzendő, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az európai ipar fenntartható módon előállított kritikus fontosságú nyersanyagokra támaszkodhasson, a Bizottság folytatni fogja a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását, és szorosan együtt fog működni a harmadik partnerországokkal azon, hogy érvényre juttassa a nyersanyag-értékláncokra vonatkozó stratégiai partnerségeink környezeti, társadalmi és irányítási szempontjait. A Bizottság folytatni fogja a nemzetközi fórumokon, például a G7 keretében a kritikus fontosságú nyersanyagokra és különösen a nikkellel vonatkozó gazdasági biztonsági előírások előmozdításával kapcsolatos közös munkát.

A magas beruházási költségek gyakran jelentősen magasabb működési költségekkel párosulnak az alacsony szén-dioxid-kibocsátású termelési folyamatok és a tiszta energia esetében. Az iparág szerint a 2030-ig az acélipar szén-dioxid-mentesítéséhez szükséges éves pénzügyi igény a tőkekiadások esetében 5,2 milliárd EUR-ra, a működési kiadások esetében pedig 9 milliárd EUR-ra becsülhető³³. A nemvasfémek esetében az alumíniumipar 2050-ig mintegy 1,3 milliárd EUR-ra becsüli az ágazat dekarbonizációjához szükséges éves beruházási igényt, míg a réz esetében ez 2050-ig mintegy 211,5 millió EUR-nak felel meg. E projektek többsége valószínűleg gazdaságilag nem megvalósítható a jelenlegi környezetben, és közfinanszírozást igényelne a technológiai és környezeti externáliák leküzdéséhez.

Az EU már most is meglehetősen aktívan támogatja az ilyen projekteket. 2022 októbere és 2025 februárja között a Bizottság közel 9 milliárd EUR összegű állami támogatást hagyott jóvá tíz egyedi acélipari dekarbonizációs projekthez. Több acélipari dekarbonizációs projekt az EU Innovációs Alapján keresztül is támogatásban részesült. További projektek pedig az összes energiaigényes ágazat számára nyitva álló dekarbonizációs támogatási programok alapján kaptak támogatást. A Bizottság számos ilyen ipari dekarbonizációs támogatási programot jóváhagyott, többek között karboncsökkentési célú szerződések³⁴ formájában több tagállam számára, és iránymutatást fog nyújtani arra vonatkozóan, hogy az ilyen típusú támogatási programokat hogyan lehet a legjobban az állami támogatási szabályokkal összhangban strukturálni. Néhány példa a közelmúltban jóváhagyott olyan programokra, amelyek az acélipar számára is előnyösek vagy azok lehetnek: két szlovák program, amelyek összköltségvetése 1,1 milliárd EUR, egy 550 millió EUR-s olasz program, egy 4 milliárd EUR-s német program, egy 3 milliárd EUR-s francia program, egy 2,7 milliárd EUR-s osztrák program és egy 2,5 milliárd EUR-s cseh program. Emellett az EU további projekteket is finanszírozott³⁵, többek között a nyersanyag- és energiafelhasználás hatékonyságának növelése céljából.

Még több magánfinanszírozás bevonásához további állami támogatásra lesz szükség, az innovációtól a bővítésen át a bevezetésig, ugyanakkor fenn kell tartani az egyenlő versenyfeltételeket az egységes piacon.

Az innovációs szakaszban a Szén- és Acélipari Kutatási Alap (RFCS) biztosít fontos finanszírozást az acélipar számára, támogatva a tiszta acélra való átállást és az ágazat

⁽³³⁾ <https://www.eurofer.eu/issues/climate-and-energy/maps-of-key-low-carbon-steel-projects>.

⁽³⁴⁾ Ennek keretében a támogatást az alacsony szén-dioxid-kibocsátású erőmű üzemeltetése során elkerült üvegházhatású gáz tonnája után fizetik, a szén-dioxid-ár levonása után.

⁽³⁵⁾ Például LIFE16 ENV/ES/000242 LIFE-2-ACID, LIFE16 ENV/IT/000231 LIFE 4GreenSteel, LIFE19 CCM/IT/001334 LIFE HEATLEAP.

általános ipari dekarbonizációját. A Bizottság olyan kiemelt kezdeményezéseket fog indítani, amelyek a 2026–2027-es időszakban 150 millió EUR-t mozgósítanak, és hozzájárulhatnak az ágazat európai védelmi kutatási dimenziójának megerősítéséhez is. A Bizottság továbbá javaslatot fog tenni a **Szén- és Acélipari Kutatási Alap átfogó reformjára** az acélkutatásba történő beruházások egyszerűsítése és további felgyorsítása érdekében, beleértve a védelmi alkalmazásokkal kapcsolatos kutatást is.

Emellett a tisztaipar-megállapodásnak megfelelően a 2026–2027-es munkaprogram keretében a Horizont Európa programban mintegy 600 millió EUR összegű kiemelt pályázati felhívásra kerül sor a megvalósításra érett projektek támogatására, többek között az acél- és fémiparban.

Ez a felhívás a Horizont Európa keretében finanszírozott, a dekarbonizációra – többek között az újrafeldolgozási technológiákra – irányuló, folyamatban lévő kutatások kiegészítése, amelyek célja, hogy javítsák az EU-ban a fémek körforgásos jellegét.

Az uniós ipari kibocsátásokról szóló irányelv alapján létrehozott, **az ipari átalakulással és kibocsátással foglalkozó európai innovációs központ** (INCITE) fel fogja gyorsítani a zöld technológiák elterjedését az ipar átalakulása érdekében. Az INCITE megállapításai információkkal szolgálnak a hatóságok, a pénzügyi szektor és a magánbefektetők pénzügyi támogatási és beruházási döntéseihez.

A növekedési szakaszban a Bizottság a tisztaipar-megállapodás részeként bejelentette az Ipari Dekarbonizációs Bank létrehozását, amely 100 milliárd EUR összegű finanszírozást irányoz elő az Innovációs Alapban rendelkezésre álló források, az ETS egyes részeiből származó további bevételek, valamint az InvestEU felülvizsgálata alapján. A Bizottság 2025-ben 1 milliárd EUR összegű kísérleti aukciót fog indítani a különböző ágazatok – többek között az acél- és fémipar – kulcsfontosságú ipari folyamatainak dekarbonizációjához, az Innovációs Alap keretében meglévő erőforrásokkal támogatva az ipari dekarbonizációt és villamosítást. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az Innovációs Alap keretében nyújtott támogatást kombinálják a szolgáltatásként történő aukciókkal.

Mindegyik finanszírozási program esetében hangsúlyt fog kapni a finanszírozási feltételek egyszerűsítése annak érdekében, hogy csökkenjen az állami támogatásra való pályázáshoz szükséges erőfeszítés és szakértelem. Ez elő fogja segíteni, hogy az ágazatban működő kis- és középvállalkozások (kkv-k) is hozzáférjenek ezekhez a finanszírozási programokhoz.

Konkrét projektek támogatása a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály révén

Az alumínium, a réz és a nikkellal, valamint az acélgépjárműgyártáshoz használt számos ötvözőelem egyben kritikus fontosságú nyersanyag is, és mint ilyenek, élvezik a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály rendelkezéseinek előnyeit, amelynek célja, hogy a feltárástól a kitermelésen és a feldolgozáson át az újrafeldolgozásig a teljes értéklánc mentén felszabadítsa az EU nyersanyag-potenciálját. A Bizottság **2025 márciusában fogja bejelenteni a kiválasztott stratégiai projektek első körét az uniós tagállamokban és a partnerországokban, többek között az alumíniumra, a rézre és a nikkelle vonatkozóan**. Ezek élvezhetik majd az egyszerűsített engedélyezési eljárások előnyeit, és a Bizottság együtt fog működni a tagállamokkal, valamint állami és magán pénzügyi intézményekkel, hogy biztosítsa a finanszírozáshoz való hozzáférést az ilyen projektek számra, valamint adott esetben átvevőket találjon.

A Bizottság továbbá arra törekszik, hogy növelje a nyersanyagpiacok stabilitását, megelőzve az olyan túlzott áringadozásokat, amelyek veszélybe sodorhatják az európai projekteket. Az idén elindítandó **kereslet-/kínálatközvetítő és -összesítő mechanizmus** is előnyös lehet a nem nemesfémek ágazatai számára, növelve az üzleti lehetőségeket és további hosszú távú jogbiztonságot nyújtva az ügyletek számára.

A szabályozás egyszerűsítésével kapcsolatos munka

Az acél- és fémágazat az EU legrészletesebben szabályozott ipari ágazatai közé tartozik. Az ezen a téren tevékenykedő vállalatok szabályozási terhei jelentős nyomást gyakorolnak erőforrásaikra, időt elvéve alapvető üzleti célkitűzéseiktől, különösen a kkv-k esetében. E hátráltató körülmény kezelése fontos az uniós acél- és fémágazat versenyképessége szempontjából. A Bizottság 2025. február 26-án elfogadta az egyszerűsítésekre vonatkozó első két új javaslatot, az úgynevezett omnibusz csomagokat, amelyek csökkenteni fogják a bürokráciát és egyszerűsítik az uniós szabályokat. Idén további javaslatokat fogad el.

Intézkedések:
2025 negyedik negyedében a Bizottság az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály részeként javaslatot fog tenni reziliencia- és fenntarthatósági kritériumok bevezetésére az Unióban előállított tiszta termékek gyártásának megerősítése érdekében.
2025 negyedik negyedében a Bizottság javaslatot fog tenni a Szén- és Acélipari Kutatási Alap reformjára .
Tekintettel a jövőbeli Ipari Dekarbonizációs Bankra, a Bizottság 2025-ben 1 milliárd EUR összegű kísérleti aukciót indít, amely az Innovációs Alap keretében meglévő különböző erőforrások kombinációját felhasználva különböző ágazatokban támogatni fogja a kulcsfontosságú ipari folyamatok ipari dekarbonizációját és villamosítását, előmozdítva ezáltal az acél- és fémipari folyamatok villamosítását is. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az Innovációs Alap keretében nyújtott támogatást kombinálják a szolgáltatásként történő aukciókkal.
2026-ban és 2027-ben a Bizottság kiemelt pályázati felhívásokat fog közzétenni a Szén- és Acélipari Kutatási Alap keretében.

7. EGYÜTTMŰKÖDÉS A MEGVALÓSÍTÁS SORÁN A MÉLTÁNYOS ÁTÁLLÁS ÉRDEKÉBEN

A fémipar versenyképességi, társadalmi és dekarbonizációs kihívásainak kezeléséhez valamennyi érdekelt fél szoros és intenzívebb együttműködésére lesz szükség. A Bizottság az ágazattal, a szociális partnerekkel és a társjogalkotókkal folytatott párbeszéd keretében folyamatosan **nyomon fogja követni** az ágazat helyzetét, rezilienciáját és a folyamatban lévő dekarbonizációt, valamint az esetleg szükséges szakpolitikai kiigazításokat.

A fémágazatok átállási pályájának végrehajtása állandó teret biztosít az ipar, a szakszervezetek és más érdekelt felek közötti párbeszédhez. A Bizottság az energiaigényes iparágakkal foglalkozó magas szintű munkacsoport megbízatását további négy évre megújítja a végrehajtás lehetővé tétele érdekében. Ez platformot biztosít a fémipar versenyképességéhez és dekarbonizációjához kapcsolódó problémákra, például az

energiaköltségekre, a készségigényekre és a globális kapacitásfeleslegre vonatkozó legújabb fejlemények nyomon követéséhez.

Az acél- és fémágazat nélkülözhetetlen Európa ipari hálózatához, rezilienciájához, gazdasági biztonságához, védelméhez és társadalmi stabilitásához. A Bizottság felszólítja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és az összes érdekelt felet, hogy működjenek együtt a cselekvési terv végrehajtásában annak érdekében, hogy fenntartsuk és növeljük az európai termelési kapacitásokat, és biztosítsuk kulcsfontosságú iparágaink – többek között a védelem – folyamatos és megbízható ellátását.